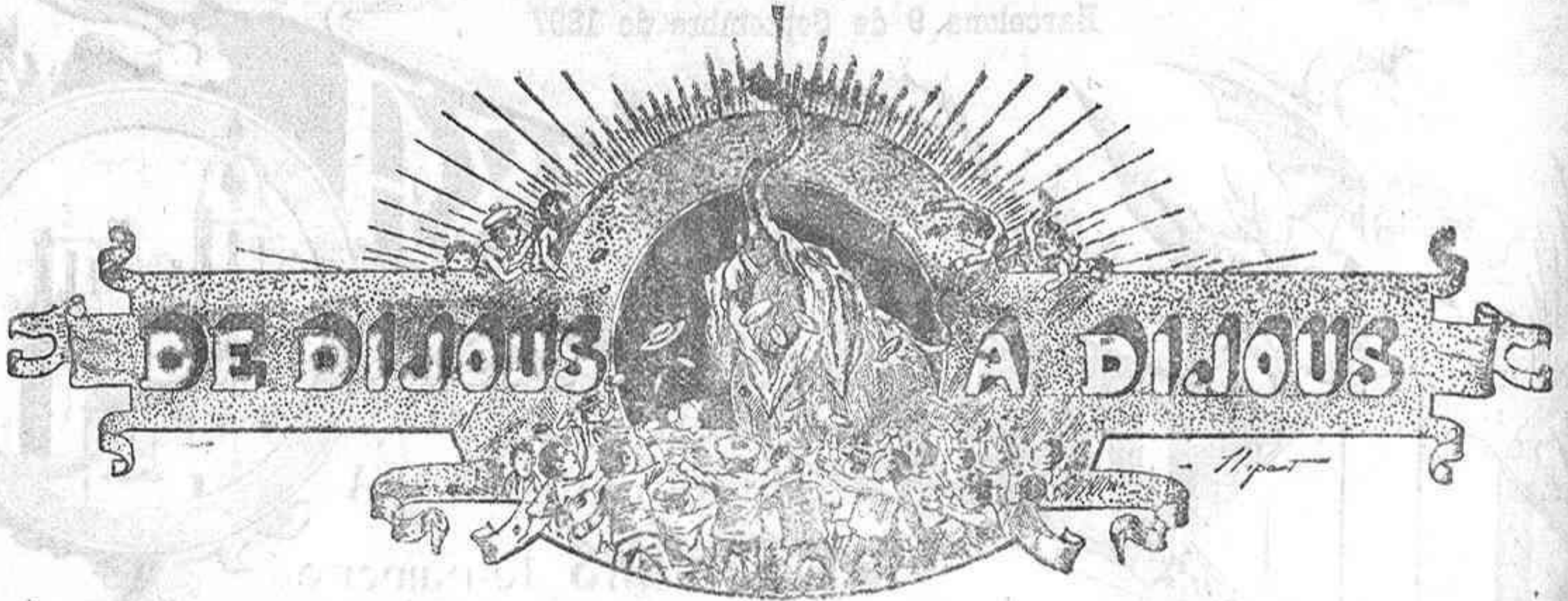

Es vritat que sol cantá
couplets que fan engrescá;
 pero, sempre bondadosa,
 es ja sapigut, que gosa
 calmant tot lo mal que fa.

Còpia fot. de A. S. (Xatart).

DIALECHS DE LA SETMANA

— ¿QUE vares assistir á aquella reunió de periodistas convocada oficialmente pera acordar las *festas* que se li haurán de fer á la Mare de Deu de la Mercé?

—No hi vaig anar; pero es igual.

—Igual, no; porque aixís no 'm podrás enterar de lo que 's va discutir.

—No; pero es lo mateix.

—Lo mateix, no, home; si no hi eras.

—Es com si hi haguès sigut. ¿Vols jugarte un cobert de cinch rals que endevino lo que varen acordar?

—Si no t' ho han dit ó no ho has llegit...

—¿Vols jugar que varen tractar de fer sortija al carrer de Fernando, tiros de *gallinas* á la Plassa de Catalunya; carreras de camas-ajudeume a la Rambla, y *tombalas* y *tomballóns* per tots 'ls cafés y cervecerías á propósit?

—¿No mes aixó? Si que sería un programa ben magre y poch llamatiu.

—Oh! Sense comptar las serenatas de bocinas de velocípedo y 'ls concerts de queixas dels vehins de tots 'ls carrers minats per las Companyías d' electricitat.

—¿Res mes? Me sembla que hi estaria molt bè en lo programa de diversions públicas, funcions d' escamoteig... de donatius pe 'ls malalts y ferits de la guerra; espectacles de magia ahont desapareixessin 'ls pobres soldats com per escotilló en los hospitals de la Creu Roja; funcions acrobáticas y gimnásticas en lo Sa'ó de Cent de la Casa Gran per los concejals mes *artistas* del Consistori, ahont se treballés molt á la barra fixa, abundanthi las *planxas*, 'ls equilibris... electorals y la forsa bruta, etc.; casseras d' *incautos* en totas las academias de billar y en totas las subastas; bateigs de negres (encare que fossin de la Riba) y funcions de pantomima en totas las plassas dels pobles agregats.

—Aixís sí que 'l programa sería complert.

*
**

—Ja deu haver llegit lo quadro de companyía del Principal. ¿Que tal?

—Bè; m' agrada; sino que hi trobo á faltar un primer galán; com si diguessim l' home de la forsa...

—Pero, en cambi, conta ab lo triunvirat per excelencia del Teatro Catalá.

—¿Vol dí 'l gran terceto Soler-Goula-Capdevila?

—Ni més, ni menos; que son la millor garantia pera la cabal interpretació de las obras típicas de la terra.

—Es cert; sino que tal vegada estará de mes xaripa 'l Teatro Catalá que 'l Castellá, ab aqueix quadro de companyía.

—¿No ha reparat que al *frente* hi vá donya Carlota qu' es la que la *mena* y que 'l senyor Tutau es lo qui l' *atía*? ¿No sab qu' ells dos han sigut sempre 'ls campeóns del Teatro Castellá aquí á Barcelona casi tots 'ls hiverns?

—Calli, calli, es veritat. Ara 'm recordo que la companyía Tutau vá ser la qu' estrená *La Dolores*.

—Per la mateixa rahó, que resultara una companyía catalana-castellana que... ja m' ho sabrá dir.

—Cregui que 'ls desitjo gloria y profit de sobras.

—Mes ho deuen desijar ells.

*
**

—Sembla que ara será un fet la desaparició de la famosa tanca, cerca, barrera, muralla, nosa ó adefesi de la Plassa de Catalunya; si l' arcalde s' hi empenya, com diuen, y no posantsho á l' esquena (que no li faltaría res mes) s' ho ha posat al cap...

Ho voldría veure com 'l treuhen aquell *pantano*. Y qu' es molt mal pensat 'l treure aquell adorno (?) de la plassa; porque pot ser es la paret de fusta mes *necesaria* de Barcelona.

—Ja 's veu, per las senyals que hi ha... Pero ¡quina diferencia d' aspecte 'l d' aquell tros de plassa d' ara ab lo d' aquell temps, quan hi havia la *Gabia*!

—Oh! De *gabia* no n' hi falta pas d' ensá qu' está aixís aquell tancat; sino que no es cap *gabia* com aquella; es un' altra *gabia*...

—Sí; de lloros... muts.

PEPET DEL CARRIL.

R I M A

Te vull estrenye ben fort
contra mon pit, ben estreta,
que si 't puch estrangular
será ma ditxa complerta;
puig que moris aprop meu
es lo que mon cor anhela,
perque així estaré segú
que sols haurás estat meva.

VALENTÍ CARNÉ.

¿En qué quedém?

-DONYA ROSA, tota mare com que als ulls hi tè una vena no po: veure lo que appena al jovent que corre ara.

A mi 'm consta que 'l seu Pau á pesar de sos pochs anys ha rebut molts desenganys d' una noya molt saíau.

...¿Vosté creu que 'l mal de cor tan intens que l' afligeix es á causa de que creix?... Donchs, no senyora; es l' amor.

Ell estima á una Remy y per aixó sembla un fus; pero ella li diu llus y altres mots de mala lley.

—Veig qu' está poch enterat de la vida del meu fill qu' es mes pura qu' un espill y un modelo de bondat.

Pot estar mes que segú que aixó que ara vosté diu ni molt ni poch lo desviu y que 'n está ben dejú.

D. Ramón; son malestar es degut á una altra cosa; cosa que, ni en vers ni en prosa, no me la puch explicar.

Lo que m' appena y 'm sab greu es que sempre está llegint ó dibuixant ó escribint... ¡Quina manía, Deu meu!

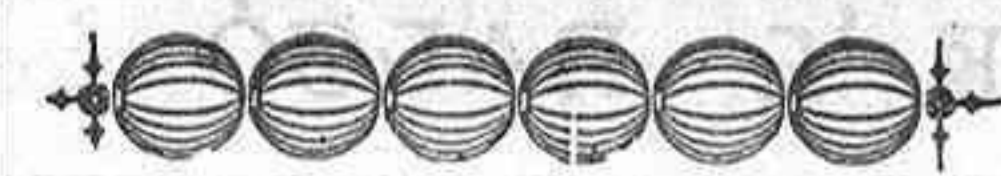
perque al fi y al cap aixó lluny de darli benefici sols li causa perjudici y li roba l' expansió.

Y 's va fonent com un ciri quan se 'l posa cap per vall y al galop, com un caball, se 'n va dret al cementiri.

Sempre acota trist la testa y ni teatros, ni cafés, trajes nous, sarous, dinés .. no vol re, tot ho detesta.

Nos te á tots tan aburrits la desgana que no 'l deixa que 'ns fa, creguim, permaneceix constantment molt afligits.

Los pollastres li fan fástich y a b prou feynas tasta res.

Tenim lo gust de participar á las Societats de poblacions ahont se celebri FESTA MAJOR, que en la

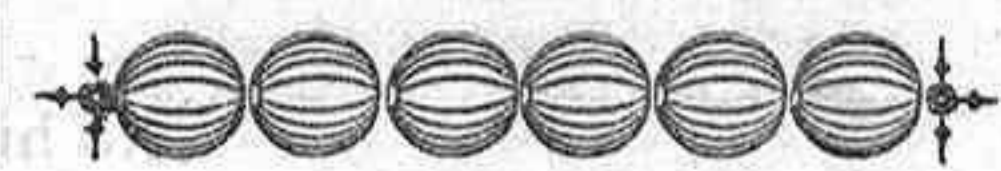
FESTAS MAJORS.

LITOGRAFÍA BARCELONESA de RAMÓN ESTANY, 6, Carrer de Sant Ramón, 6 trobarán un assortit inmens de cromos de totas classes, desde 'ls mes senzills y económichs als de gust mes refinat y artístich, propis pera la confecció de

PROGRAMAS, INVITACIONES, TITOLS DE SOCI, de ABONAT, etc., etc.

NOVETAT EN CARNETS DE TOTOS CLASSES

PREUS SUMAMENT REDUHTS

(¡Si ab los cástichs jo hi cregués fins creuria qu' es un cástich.!)

Y ab tot bon medicament son caracter está en pugna hasta ¡pasmis! li repugna la magnesia efervescent.

Aixís es que en Pau se fon d' alló mes de día en día; pero aixó encare sería lo de menos, D. Ramón.

Lo trist es lo mal auguri que 'n fa d' ell lo metje Tey; diu que 'l noy sense... *remey* es impossible que curi.

E. PI FANI.

EPÍGRAMA

Anava molt carregat pe 'l carrer de la Canuda, quan de cop trobo en Bernat que 'm diguè, tot d' un plegat: —Si vols te daré una ajuda.

MIQUELÓ MASQUET RASCLE.

SUMANTA

Á un noy que 'l ser *sabi* 'l lón, un... sabata sense sola que volent tocar la *viola* no mes toca 'l *violón*.

INFELÍ'S Sembla mentida que vulguis fer com 'ls grans.. ¡Si encare 't faltan bastants jorns y mesos d' aná á didal ¡Pretenciósi! ¡Estás de bromal Vols que la Imprempta 't saludi, y encare tens d' aná á estudi á apendre á agafar la ploma. ¡Tanocal Tu t' has cregut qu' ets un *atlante*, escribint, y, á fé de Deu, ets un *nin* del país de *Liliput* ¡Imbécill Vols criticar lo que tu no sabs llegir, y t' atreveixes á dir lo que no sabs expressar ¡Ximplet, beneyt del cabás! ¡Tonto, *atlántich* periodista, que volent perdret de vista no hi veus mes enllá del nas. ¡Criatura, mes que criatural ¡Cap de serraduras plé, poca-solta, ignorant, *nye-bit* de la Literatura! Has de tenir per entés que, constante car, encare que 't cregui *sabi* 'l teu pare, ets un ase, un *ningú*, rés.

LL. MALLA.

DESDE 'L BALCÓ

—¡Quina dona mes catxonda
hi ha al balcó d' aquí devant!
Si ella volgués, lo qu' es jo
m' hi tiraria de cap.

Tè un nasset dels que m' agradan:
una mica arremangats,
y una boca de pinyó,
y uns... ¡No t' exaltis, Pancrás!

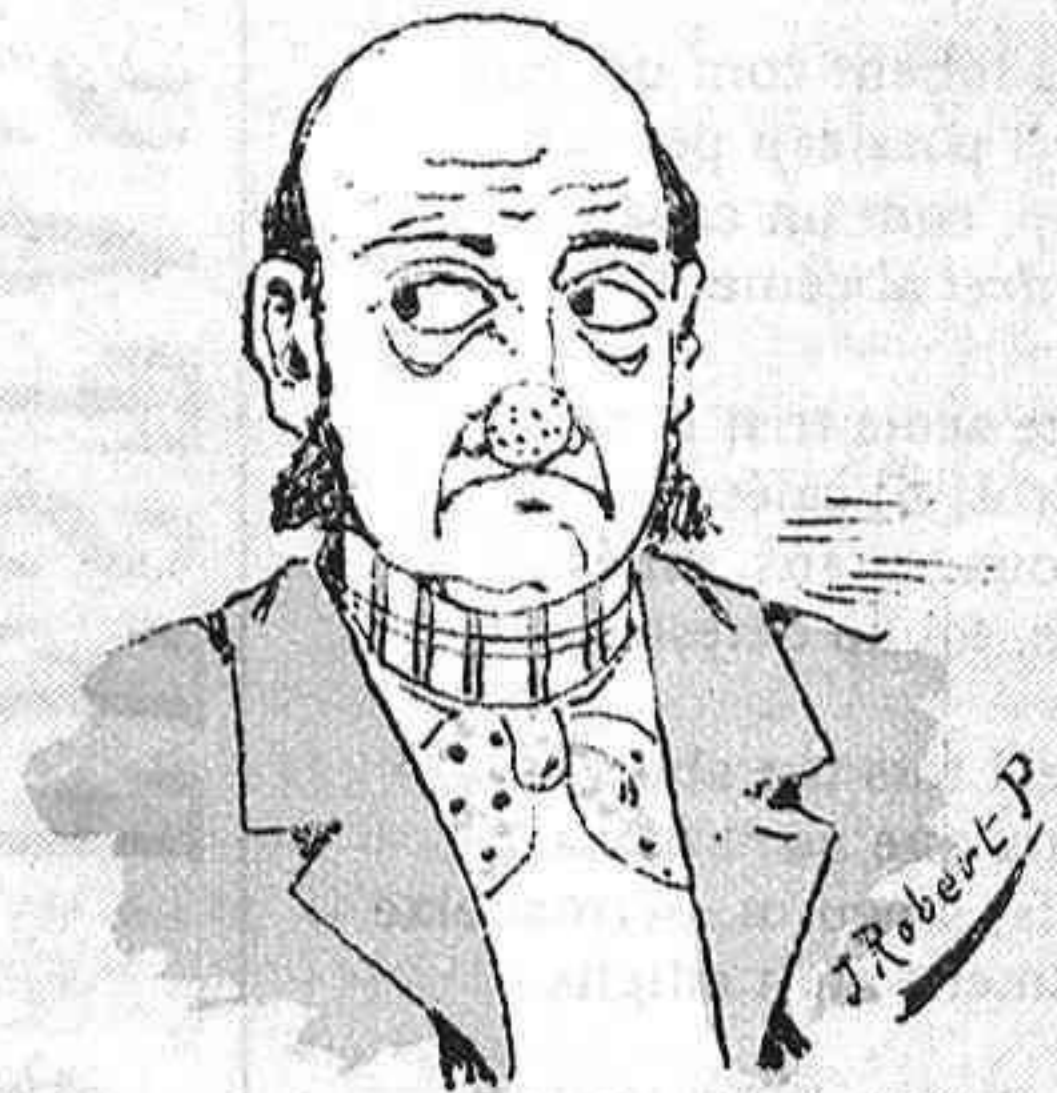
Oh Deu, me mira y somriu!
¡Ay, lo cor me dona uns salts!
¡Sang freda, Pancrás, sang freda!
¡Un poch de serenitat!

¡Pobreta com l' hi fletxada!
¡Ja 'm fa senyas! ¡M' en hi vaig!
Si no fos guapo com soch,
no l' hauria conquistat.

¡Ja vinch hermosa sirena;
ja vinch *mujer idèal!*...
Pero ¡qué veig?... Me figuro
que t' equivocas, Pancrás.

No hi ha dubte, aquestas senyas
no van per mí... No, no hi van...
¡Las fa á n' aquet mico gros
que hi ha al balcó del costat!

LA TOMASA
INDISCREGIONS

À LA MEVA VEHINA

—Fins fa molt poch, de l' estiu,
he dit mil pestes, vehina;
pró desde que vosté viu
devant mateix del meu *niu*,
trobo la estació divina.

Encar que 'l sol me rosteixi,
de lo que dich no m' aparto...
á menys que vosté no 'm deixi
al hivern... y obrint segueixi
la finestra del seu quarto.

Donya Gertrudis y jo

DONYA Gertrudis es una senyora viuda d' un capitá d' infantería que morí, no en cap batalla, sino víctima d' un tip de cargols. Educada en lo fanatisme religiós de la época, creu verdaderament que tot lo que no es iglesia y dir pare-nostres y parts de rosari, s' aparta de la lley de Deu.

La tal donya Gertrudis té dugas noyetas, lletjas com dos pecats, que la mes petita fa ja vintivuyt anys que camina tota sola, y veyent que no las pot casar, no pert ripi pera demostrar lo seu disgust, atribuhint á la falta de fé y fervor religiós la culpa de que 'ls joves d' ara no tinguin cassera.

—Pero, donya Gertrudis,—li deya jo l' altre día—no sigui tonta; lo sentiment religiós no influeix gens ni mica en la crissis matrimonial que estém atravessant.

—¡Ah, sí, sí! No li cápiga dupte. Lo jovent d' avuy día está pervertit. No 's cuyda mes que de fé 'l tronera, y á missa no s' hi acosta.

—Pero, senyora ¿qué té que veure l' anar á missa ab lo matrimoni?

—¡Oh! ¡Y molt que te que veure! Díguimho á ne mí. La meva mare, que Deu l' hagi perdonada, tenía set fillas, ¡set! y totas set anavam á missa tots los diumenges y festas de guardar. Donchs, ¿vol creure que á totas set, nos va casar com qui diu en un dir Jesús? ¿Y sab per qué? Perque 'ls joves de llavors, creyan mes en Deu, no eran tan incréduls com los d' ara; y las noyas que cumplían ab las prácticas y preceptes religiosos, eran molt apreciadas ¡molt! Pero avuy día ¡ay! lo mon está corromput, está perdut completament. ¡Ay, Senyor! Quan veig que jo solzament tinch dugas noyas y 'm costa tant lo casarlas.

—¡Si qu' es una llástima! Jo, si sapigués que 'ls sants m' haguessin de donar menjar quan no 'n tingués, de bona gana n' hi demanaría una desseguida. Pero; fhis dels sants y no corri, donya Gertrudis! ¡Ja veurá lo que li succehirá!

—¡Ah, descrehit, descrehit! ¿Com vol tenir may sort, vosté, home de Deu?

—Pero, vinguin aquí, dona... del dimoni. Vosté no pensa mes qu' en Deu y en las sevas fillas. ¡Bó es que pensém una mica en tot! En l' assumpto aquest, permétim que li diga que ni Deu ni 'ls sants hi tocan cap pito. ¿Qui vol que 's casi del modo que están los temps! ¡Oh! y ab aixó de l' agregació! L' agregació á n' als joves dels pobles agregats nos ha partit pe 'l mitj, ha vingut á tirar per terra totas nostras ilusions. Tot está als ulls del cap. ¡Lo pá, lo ví, la carn! ¡Tot está caríssim! ¿Com vol que cap jove s' atreveixi á demanar cap noya? ¡Si fá esgarrifar aixó!

—¡Sí! ¡Los vostres vicis fan esgarrifar! ¡Los vicis os donarán pá!

—¡No! ¡Las noyas! ¡Las noyas si que 'ns en donarán!... Aquesta aixám de noyetas qu' ara s' es-tilan, que la major part no valen cinch céntims y gastan mes luxo que no pas cap marquesa. ¡No 's pensi que parli per los seus pimpollos! Pero ¡ja li dich jo que corren unas noyas!... Sent solter, sé jo que no mes tinch de mantener los meus de vicis; pero casat ¡tira peixet! llavors hauré de mantener los meus y 'ls de la dona. Y que ¡com hi ha mon! las donas no 'n tenen cap de vici! Quan un ha contat per lleteta al dematí, lleteta al vespre, llaminaduras d' aquí, llaminaduras d' allá, cap-sas de polvos, olis y sabons d' olor, essencias, pomadas y 'ls seus mil capritxos y mil potingas qu' ellas gastan ¡ja cal que 's pegui un tiro al cap l' home que 's casa!

—¡Reyna Santissima! Avants que casar una filla meva ab un home com vosté, primer la mataría. ¡Vaya unas cosas de fixarse! En lo que s' hauría de fixar, es en si una noya es devota; si sab oír missa ab verdadera circunspecció; si vá á confesar y á combregar sovint, y si sab dir lo rosari ben dit. Aixó es lo que Deu aprecia y lo que deurían apreciar los homes.

—Es veritat, aixó es molt important; pero jo, que no soch de molt tan sabi com vosté, donya Gertrudis, me fixo en altres menudencias com, per exemple; en si una noya sab de lletra, en si es neta y endressada, en si sab fer una olla d' escudella, en si sab portar una casa y en si coneix lo qu' es economía doméstica y...

—¡Fugi, home, fugi! ¡La lletra! ¿Per qué serveix la lletra? ¿Per llegir las embusterías que portan los periódichs? ¡No estranyo que 'l mon vagi tan malament! Lo qu' haurían de sapiguer las noyas, es lo que sab la meva filla gran.

—¿Y qué sab la seva filla gran, donya Gertrudis?

—¿Qué sab? Sab de memoria cinquanta oracions, sab los goigs de Sant Magí, los goigs de Sant Antoni y sab. , qu' hasta podría ajudar á dir missa en un cas de necessitat.

—¡Ah, sí! ¡Oh, modelo de sabiduría! Donchs, aixís estém salvats. ¡Y jo que no havia comprés may lo que la seva filla gran valía! Confesso ingenuament la meva ignorancia, y desd' avuy me declaro obertament partidari convensut de la seva sabiesa. Y estich disposat á anunciarla en veu alta y á defensar á peu y á caball, y dret, assentat, agegut y de tota manera, qu' una noya no pot arribar á casarse y ésser bona esposa y bona mare de familia si no va á la iglesia amenut y no sab passar lo rosari; ni confessa y combrega deu ó dotze vegadas l' any; y estich disposat també á aduhir las consabudas rahóns de las cinquanta oracions, y 'ls goigs de Sant Magí y Sant Antoni y ¡sobre tot! lo del sapiguer ajudar á dir missa

en un cas de necessitat. ¡Oh, joventut ignorant!
¿Qui es que devant de tan poderosas rahóns no
's convencerá de que sense aixó lo mon y 'l matri-

moni están perduts, perduts completament?
¿No es veritat, amichs lectors?

FRANCISCO SISA.

DESDE FORA...

La vida als poblets petits
será sonsa y ensopida
pe 'ls que viuen al redós
del campanar de sa vila,
y veuen transcorre iguals
'ls anys, que 'ls mesos y 'ls días...
Mes per aquells que—com jo—
portan l' *arrastrada* vida
que 's *disfruta* en las ciutats,
[vida de lluyta contínua!
qu' embarga los cinch sentits
y hasta 'l goig de viure priva.,
Pe 'ls que passém nostres anys
presoners dins la botiga,
enterrats en lo taller,
ó bè esclaus d' una oficina,
la vida á fora, ofereix
tan seductoras delicias
que al trobarnos en plé camp,
devant la visió magnífica,
d' una natura esplendent
rebotant de llum y vida,
ab un sostre de blau pur
ahont lo rey dels astres brilla,
y rodejat l' horitzó
per las pirenenas cimas
y veyent al lluny l' inmens
cristall de la mar llatina...
devant d' aquet quadro hermós
qu' es goig suprém de la vista,
panacea dels pulmóns
y elixir de llarga vida,
un las ciutats aburreix
y per cop primer medita,
si 'l ser fill d' una ciutat
es goig... ¡ó inmensa desdixta!...

Tot aixó penso molts cops
quan llevantme á trench de día,
ab l' esmorzar sota 'l bras,
deixo á Culera adormida
y m' enfilo pe 'ls turóns
y escalo las altas cimas
dels contraforts pirenenchs
que la terra y mar dominan.
Allí veig sortir 'l sol
del fons de la mar llatina;
veig desvetllarse 'ls poblets
de Llansá y Vilamaniscle,
de La Selva y Caramans,
de Delfiá y de Vilajuiga.
Veig torná 'ls braus pescadors;
veig la gent que va á las vinyas;
y veig... que duch l' esmorzar
y esmorzo com un *ministrel*
Després, quan ja pica 'l sol
m' entorno altre cop á vila
y suat y esbufegant
ja 'm trobo á la bona dida
escorxant un conillet
ó plomant una gallina.
Dino com un reyetó
y bech lo mateix qu' un príncep;
trenco 'l són y havent dormit
vaig al café de la vila
ahont lo mestre y l' agutzil
m' esperan per la *manilla*.
Quan lo sol ja es cap per vall
l' *home* se 'n va á la marina.
Prenc un bany tranquilament,
tiro flors á las *pollitas*
que 's remullan... y de pas
disfruto de bonas vistas!
Després quan lo sol ja es post
altre cop á cá la dida:

La esqueixada de costúm,
ab la xanfayna exquisita
y 'l porronet de ví en fresch,
ja m' esperan á l' eixida.
Havent sopat, tot tranquil
á fe' un rato de palica
á cá 'l Barber, qu' es lo punt
ahont lo millor de la vila
's reuneix per' discutir
assumptos d' alta política...
Surtint d' allí, 's dona un tom;
's fa un xiquet de barrila;
cada *quisque* se 'n va al llit,
y... demà será altre díal
Eixa vida es la que duch
y no 'm va mal la tal vida.
Jo per mí, no mes diré
que 'm vaig pesar quan venia
y m' hi repesat avuy...
En sols vuyt jorns ¿quant dirían
que peso mes?... ¡M' hi engreixat
prop de vuyt tersas y mitjal
De modo que 'm vé á surtir
á mes de tersa per día.
¡Espantosa progressió
que 'm posa pell de gallina,
puig calculo que seguint
d' aquet modo, temps vindria
que no podria tornar...
sinó ab augment de tarifa,
consentiria 'ls vagóns,
la roba 'm sería xica,
y hasta 's tornaria *gras*...
lo *sech* del riu de ma firmal

M. RIUSEC.

Culera, 6 Septiembre.

ESCLATS

Tu dius que m' estimas molt
y no ho arrivo á comprendre,
puig t' hi dat á mils petóns
y tu no gosas á fermen.

Jo no sé si es gelosía
lo que sento, mon amor;
pero al veuret ab un altre,
se 'm desfá á trossos lo cor.

UN A. VENDRELLENCH.

Vianda del temps

No diguis que tens calor
perque jo á tothom diré
que no pot ser que la senti
qui té 'l cor fret com lo gel

A la mar un matí 't veyia
com nadavas ab afany
y dels *llossos* que 't seguían
me vareig esgarrifar.

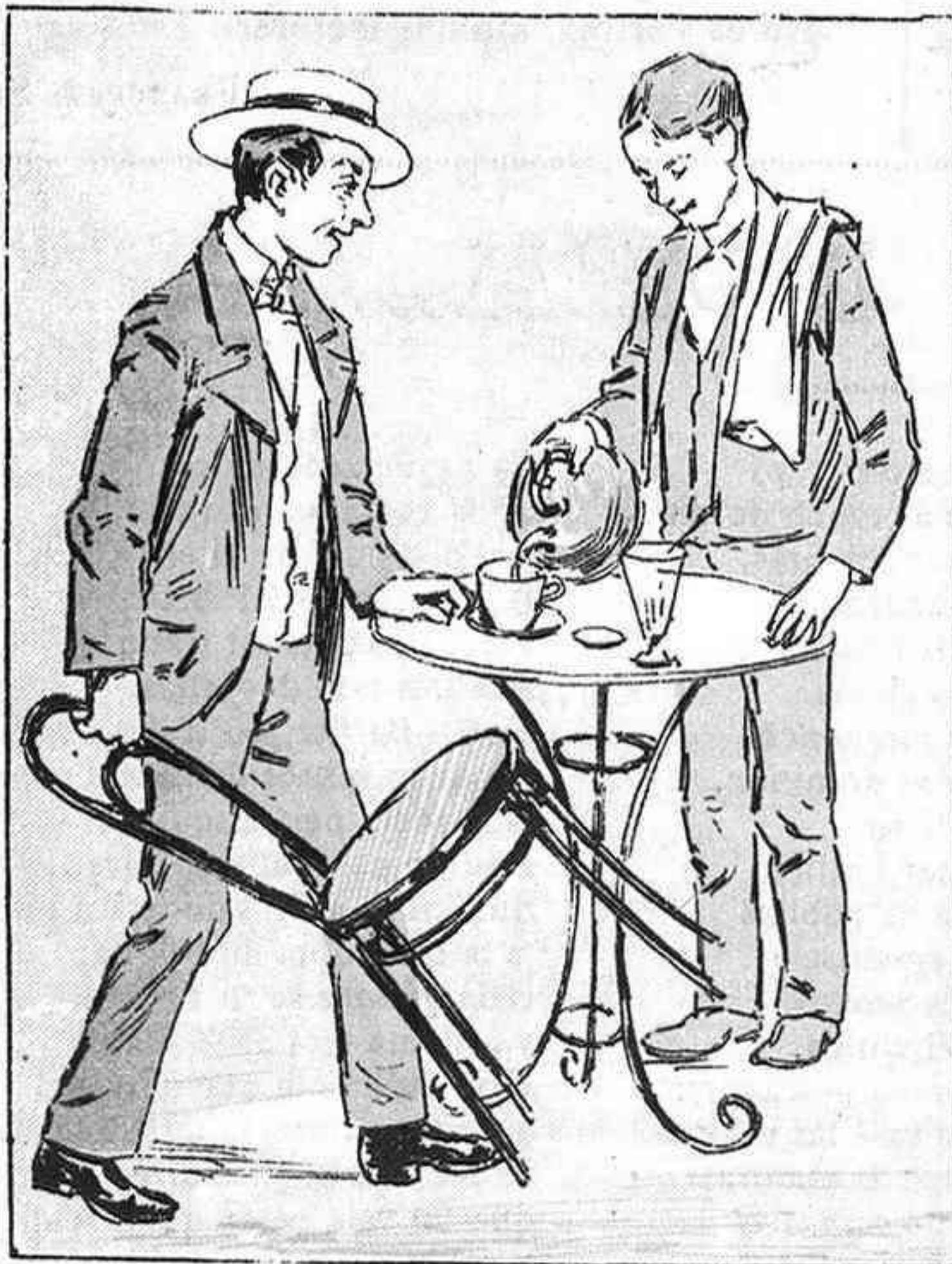
JOAN VILARGUNTÉ.

BOSSINS

Per saber que no m' estimas
dos sellos m' has fet pagar,
puig la carta en que m' ho deyas
sens' sello 'm vas enviar.

M' estima molt la Roser
desde que soch batxiller,
pro ab tot y ser de primera
no la vull per *batxillera*.

J. CASTELLET PONT.

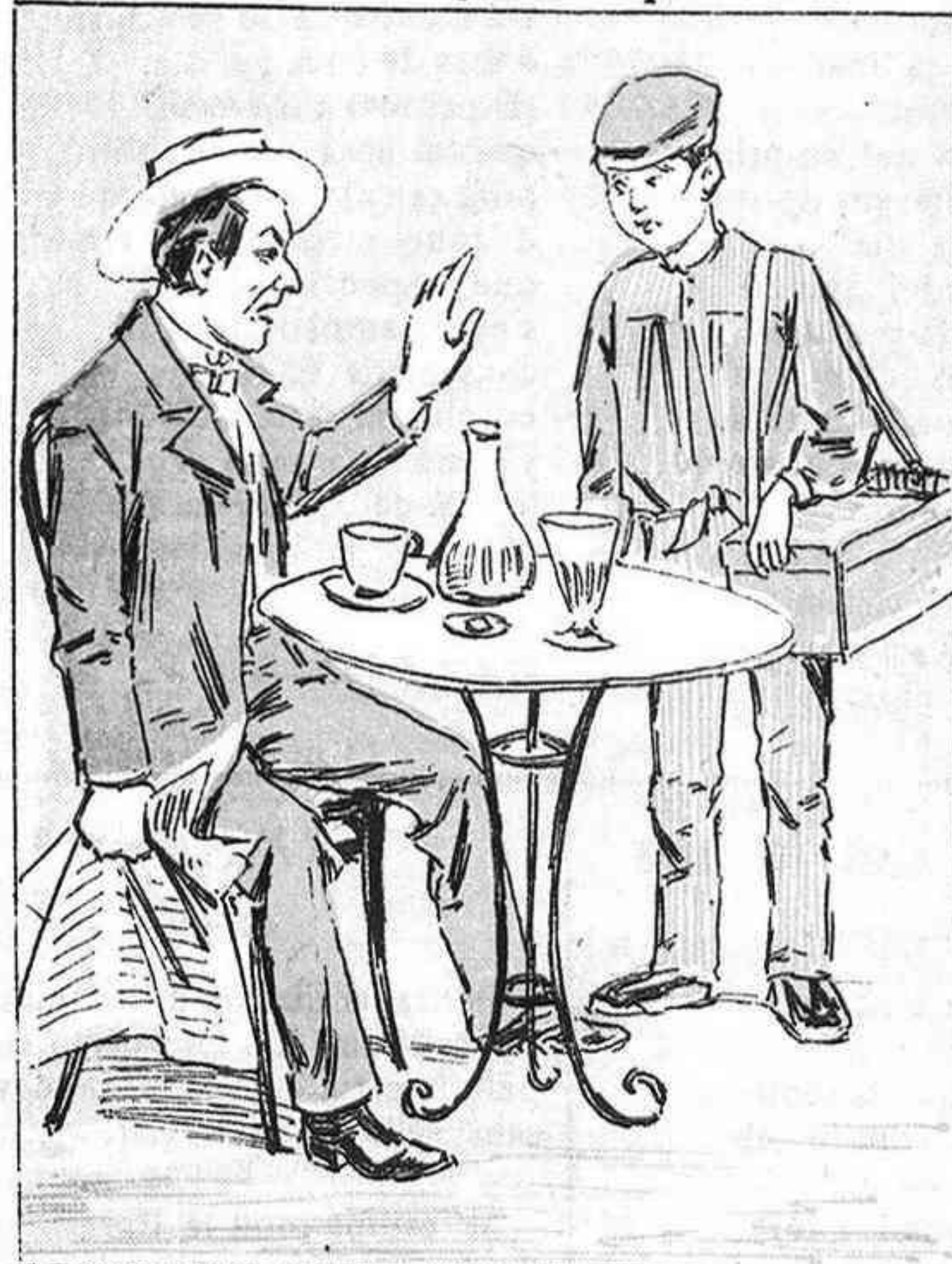

—Volguent lliurarme barato de la xafogó que fá, á n' al cafeti del Pato l' altre dia vaig aná.

Y en una de las tauletas que 's troban en lo carré, vaig ordená á n' en Monetas que m' aboqués lo café.

Acabava de sentarme ab certa comoditat, quan ja va vení a amohinar-me un bitiletayre pesat.

—Senyor, prenguil... es de pob...
—Jo la sort li portaré!
—¡Ca! No vull serhi en un joch en que 'l Govern es banque.—

—Senyor qu' hem de netejarlas? Li comptaré molt barato. Miri, si vol enllustrarias li faré bé y ab poch rato.

—Per deu céntims las hi deixo tan brillantas com lo Sol!
—Jo no sé com no 'm fereixo!
—Ja las duch netas, mussol!

—¿Li falta un escura-dents?
—¿Voi una botonadura?
—Jo m' exalto per moments!
—No sé quit sant me detura!

—¿Un salva-vidas, potsen?
—¿Quedarà molt ben servit?
—¿Que 't creus que soch mariner?
—¿Fuig d' aquí, mal esperit!

Fora aquell tipo, mirava si en lo diari d' en Mencheta l' Arsenio se 'ns despenjava ab alguna altra carteta,

quan un francés, ab finura, una pasta 'm vé oferir, y jo al veure que m'apura li dich: «¡Vesten! ¡Vull llegir!»

S' en va, y al punt se presenta una dona ab uns noyets demanant ab veu planyenta que li dés dos centimets.

—¡Deu vos fassi bé germana!
—¡Sí, sí; com ho diu vosté!
—¡Prou 'm moriré de gana!...
—¡Aneu! ¡No haig de ferne ré!

—¡No estich per mes orgas, no!
—vaig dir mentres m' aixecava y veig que tomba 'l cantó un pobre que la tocava!

—¡Y l' orga está destrepada!
—¿Está destrosant la Norma!
—¡Prou! ¡Pareu d' una vegada ó sino us vento una morma!

—Fujo, jurant no posarme allí á l' acera may més, y encare un vé á preguntarme si li puch dir quin' hora es.

—Y jo, oridant, porque 'm senti li dich, allargant los passos: «¡Es l' hora de xafá 'ls nassos á n' al primer que 's presentí!»

Figuera

NOVETATS

Que lo benefici del Sr. Vico donat en lo passat diumenge per la tarde, havia de proporcionar un plé, era cosa tan prevista que res tingué de estrany, per lo tant creyém inútil mencionarlo, aixís com dir que además se tributá á dit actor una verdadera ovació.

Del imponderable éxit que segueix obtenint lo senyor Vico, n' es proba patent lo que sos propósitos eran sols donar 10 funcions y vist l' éxit moral, y 'l material, que avuy dia es lo mes positiu y que no li ha donat ocasió á exclamacions, se han anat obrint abonos de 10 funcions y actualment som á lo quint y no portan trassas de acabarse.

En vá creyém dir que 'ns en alegrém molt.

En lo transcurs de la setmana entre altres obras s' ha donat una representació de *La Dolores*, en que la senyoreta Sala y lo Sr. Labastida hi lograren justos aplausos.

Desde dilluns últim ha entrat á formar part de la companyia lo conegut primer actor Sr. Paco Fuentes, ab la categoria de galán jove.

Pera dimars próxim s' anuncia 'l benefici de la distingida primera actriu Sreta. Julia Sala, ab lo drama *Mancha que limpia*.

Las moltes simpatias que per son incansable treball ha sapigut conquistar, es de creurer las veurá demostradas en dita nit, puig preveyém una gloriosa ovació además de un plé extraordinari.

TIVOLI

CIRCO EQUESTRE

La nova série de 10 funcions dels domadors Mr. y Mme. Spessardy han donat ocasió pera demostrar sa valentia y serenitat, ja que casi á diari 's veuen obligats á fer ús de recursos extraordinaris pera lograr la sumissió y obediencia dels indomables tigres qu' exhibeixen, logrant al final de cada funció una verdadera y justa ovació.

La Empresa, per sa part, procura correspondre al favor de la numerosa concurrencia que diariament hi assisteix, per lo que té en preparació nous é importants debuts.

Pera dilluns próxim se prepara una escullida y extraordinaria funció á benefici del administrador de la companyia senyor don Fernando Guerra.

Donadas las moltes simpatias que ab sa amabilitat ha sapigut captarse y per lo variat programa que tenen en perspectiva los artistas de la companyia, es de esperar un plé, de lo que 'ns alegrarém infinitament.

NOU RETIRO

La *resurrecció* de la sarsuela de espectacle *Sueños de oro*, va donar motiu á que se vejés algun plé, y los artistas ser constantment aplaudits, principalment las Sras. Delgado y Sánchez y lo Sr. Mata.

Dilluns debutá la coneguda tiple cómica senyoreta Peña ab *El monaguillo*, sent sumament aplaudida, per lo que felicitem á la Empresa per l' acert en la elecció.

UN CÓMICH RETIRAT.

Lo meu parer

AL DISTINGIT POETA

— Joseph Pujadas Truch —

EN la pregunta que fas
(en la passada TOMASA)
jo també hi vull pendre basa
dihent algo sobre 'l cas.

Lo per qué no es gens peluda
de son rostre la femella,
es una cosa molt vella
y de tothom sapiguda.

Si la dona pel tenia
igual que l' home en la cara
com que de xerrar may para....
¿quin barber l' afaytaria?

AGUILETA.

MA DERRERA ILUSIÓ

Al entranyable amich en Ramón Suriñach Senties

TOTAS las ilusiones que 'm davan vida
he vist desapareixe per encant.
Naixent fortas, jolius y falagueras
ma ditxa eran, mon somni mes daurat,
mes al veure que débils é imponentas
s' estimbavan ab fúria daltabaix
mogudas per lo vent de la perfidia
qu' aixecava prop seu lo desengany,
sentia que ma vida s' escapava
y deixavan mon cor fret com lo glas....
L' amistat! flama pura, ardenta y santa
qu' uneix los cors ab dolsa germandat,
l' he vista moltes voltas escarnida
y son nom rodolar pe 'l mitj lo fanch.
L' amor! passió gentil, que de la vida
fa un cel, ab sa alenada sacrosant,
se veu destituhit casi bè sempre
p' un grapat de moneda... ¡pe 'l metall!
L' honor! Paraula santa! ¡Quantas voltas
l' he vist també malmés y trepitjat!
Per conseguí 'ls favors d' una Cleopatra,
n' hi han que un lance d' honor tenen al camp!...
Així es lo mon, aixís!... Ma fantasia
que diferent l' havia imaginat!
Lo creya mes perfect, mes bó, mes noble,
y no d' escorsóns vils, horrorós cau!
Totas mas ilusiones jauhen per terra,
totas, bon amich meu. Mes... no, no; encar'
en mon cor ne resta una, que las penas
sens dupte carinyosa 'm curará.
Es la Mort! Sí, la Mort! ¡Benehida sí!
Ella 'm dará remey per tots mos mals.

Ma darrera ilusió, n' es la mes ferma,
aquesta sí que, amich, no 'm fugirá.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

LA TOMASA
SEPTEMBRE

¡Au, belgas, ja us podeu moure!
¡Hora es d' omplir las porronas!
¡Ab bon ví y sota d' un roure
passareu dolsas estonas!

Toalla Friné

SERVIETTE FRINÉ

Ab son us hermojeja 'l rostre, absorbeix la grassa del cutis, treu las arrugas, contrau 'l poro de la epidermis y evita las tacas, borró y erupcions de la pell.

Rejoveneix y es un tresor per conservar la dentadura neta, forta y esmaltada, desapareixent ab son us lo sarro y l' *escorbut*.

Duració de 6 mesos á un any.

— Preu: 3 PESSETAS —

Se ven en totas las perfumerias, droguerias, quincallerias y farmacias.

Los espanyols som molt salats.

A lo millor nos queixém de las *tossinadas* que 'ns dirigeixen los extrangers, y doném crits de *sang y extermini* contra 'ls nostres enemichs, y á l'endemá mateix nos fem eco, assentint, de las barbaritats mes grossas que 's publican pera denigrarnos.

El Correo, periódich espanyol, inserta un telegrama de Lóndres, que diu: «No pot ja posarse en dupte la vritat de las atrocitats espanyolas á Cuba. Lo bisbe de l' Habana ha escrit al general Weyler, protestant contra 'ls abominables torments á que son somesos sers humans. Si continuan aquets fets que degradan lo nostre bon nom, aixó no será una guerra, sino una série de assassinats al per major, condempnats igualment per Deu y pe 'ls homes.»

¿No 'ls sembla increible que puga publicar las anteriors ratllas un periódich espanyol?

¿No troban que 'l tal *Correo* no hauria de titularse aixis, sino *El Laborante*?

¿Després posarém lo crit al cel si dels Tocinos Units nos venen ab reclamacions!

La companyia dramática que durant la próxima temporada d' hivern actuará en lo nostre teatro Principal, estará formada pe 'ls artistas següents:

Actrius: D.ª Carlota de Mena, D.ª Adela Clemente, donya Agna Monner, D.ª Leonor Castillo, D.ª Clotilde Domus, D.ª Carme Vendrell y D.ª Florentina Vendrell.

Actors: D. Antón Tutau, D. Jaume Capdevila, D. Hermenegild Goula, D. Iscle Soler, D. Modest Santolaria, D. Antón Serrallara, D. Manel Salvat, D. Enrich Gimé-

Sillóns enreixats

PROPIS PERA

TEATROS Y SOCIETATS

P. REIG

45 — CARRER UNIVERSITAT — 45

TELÉFONO 1537

BARCELONA

— Se remeten catálechs —

nez, D. Ernest Fernández, D. Francisco Llano, D. Antón Manso, D. Vicens Barceló y D. Joan Riba.

Com se veu la companyia qu' actuará en lo teatro Principal es numerosa y formada pe 'l floret dels actors catalans. Si en la elecció d' obras té la Empresa tan bon acert com en la formació de companyia, creyém, y 'ls que 'n llegeixen serán sens dupte de la nostra opinió, que las funcions que 's celebrin en dit colisseo se comptarán per plens, y que la companyia que actuará en lo teatro de Romea, estará molt per sota de la ja esmentada, á pesar de comptar ab algunas parts de verdaders mérits artístichs. Si á aixó s' hi afegeix que 'l *favorito* de Romea será 'l curro Ferrer y Codina, no cal dir quina de las dos companyias s' en portará la victoria.

Nada... que del benefici que fassi l' autor de *Lo Marqués enmatllevat*, no 'n dariam ni cinch céntims, encare que busqui l' *atracció* de sortir ell cada nit á ballar lo bolero devant de la concurrencia, tocantli las castanyolas lo seu amich Otjer. ¿No farian gracia á ningú!

¿Ni á n' en Torrents... que se 'ls estima com si 'ls hagués portat á las entranyas!

Durant la passada setmana hem rebut algunas cartas de particulars, de las que sentim no poguer fernes eco á causa de que la índole del nostre periódich no 'ns ho permet.

Diumenge passat inaugurarà la temporada 1897-98 la distingida societat *Fomento recreativo del Instituto*, en lo bonich teatro Olimpo ab un extraordinari ball de societat, quin programa siguié executat per la notable orquesta que dirigeix lo Sr. Decabo.

Per tal motiu lo local estigué elegantment adornat, obsequiantse á las senyoretas—que dit sia de pas, foren en extraordinari número—ab elegantíssims *bouquets*.

Pera diumenge próxim se prepara la inauguració de las funcions teatrals ab lo reputat drama del Sr. Guimerá, titulat *Terra baixa*, lo que será dirigit per lo Sr. Roca, acompanyantlo las Sras. Puchol, Muntal, Llonch y Lázaro y lo escullit quadro dramátich de la Societat.

Se veu que 'ls subjectes de *La Fulla* no han llegit lo nom del vapor que ha guiat per l'oceà Polar, Sverdrup, lo company del famós explorador Nansen.

Dit vapor se titula *Lofoten*.

¡Verge Santíssima! ¡Quina immoralitat!

¡Alsa, fulleros, denunciéu-lo dessegui-la!

Ja ha arribat en Woodford.

Se diu que porta un feix de reclamacions.

Si fossim del Govern, l'enviaríam a las Administracions de ferrocarrils.

¿Saben per qué?

Perque no s'ascoltan a ningú.

L' Ajuntament, convertit en abasteixedor de carns, gracias a la huelga d'acaparadors, va fer un negoci rodó.

De la carn que va costarli 83,425 pessetas, va treuren 73,735, lo qual representa un déficit una mica regular.

Está vist que 'ls ajuntaments, hasta quan se tracta de carn, han de rossegar los ossos.

O hem de rosegarlos los administrats... que tot es hù.

Pero, simpátich Sr. Sabadell, vosté no 'ns estima gayre.

(Lo Sr. Sabadell ha sigut arcalde de Gracia y ara es concejal de Barcelona.)

Sí, senyor ¿a qui se li acut demanar en plena ó vuyda sessió, que 'ls cafeters de Gracia que coluquin tauletas en la via pública, no satisfassin cap dret, per la molestia qu' ab las tauletas causan als desgraciats transeunts?

Vosté no s' ha fixat, sens dupte, en lo batalló de tauletas que tenen colocadas en lo passeig de Gracia los duenyos dels dos Kioscos situats devant del carrer de Bonavista. Y sembla estrany, perque passar per aquell lloch, sense ensopegar ab mitja dotzena de tauletas, es tan difícil com ser regidor sense ser amich d' en Planas y Casals.

¡Calculi que succehirá si 's suprimeix l' arbitre!

Al menos, coloquessin las tauletas dalt dels plátanos del Passeig, que no 's molestaria a ningú.

O devant de la casa del Sr. Sabadell, ja que 's mostra partidari decidit dels malehits entrebanchs.

Lo Sr. Rosich, concejal del nostre Ajuntament, parla poch, pero en diu de bonas.

En la sessió passada va estranyarse de las prolongadas llicencias que 's concedeixen al inspector de Consums, senyor Nuri, y pera tranquilisarlo, D. Diego de la Llave, va manifestarli que 'l Sr. Nuri no 's troba prou corrent de salut.

—Está bé—va contestar lo Sr. Rosich—y no 'm queixaria, si no hagués observat que sempre qu' es fora lo senyor Nuri, baixa la recaudació de consums.

¡No val a tirar!

Una pregunta.

¿Que no se 'ns podrian tornar aqueixas garantias constitucionals tan desitjadas?

Nosaltres, esperits curts, ánimas apocadas, no gosém moure un peu mes enllá del altre, en previsió de que una xurriacada de las autoritats nos deixi inservibles.

¿No existeix ja una lley contra l' anarquisme, quina lley som nosaltres los primers en aprobar, donchs, per qué ha de continuar la suspensió de garantias, en uns temps en que hasta 'ls industrials que no garantisan 'ls seus objectes no se 'ls poden treure de la botiga?

Nosaltres desitjém que se 'ns garantisi tot: los concejals, la recaudació de consums—que va de baixa—etc., etc.

¿Hem de ser tan desgraciats, que no podém gosar dels privilegis de las demás provincias?

¡L' Azcárraga hi fassi mes que nosaltres!

Nos ha estranyat moltíssim que cap companyia teatral s' hagi recordat de que fá pochi dies va cumplirse l' any nové de la mort del genial actor D. Rafel Calvo, descuyt que no té disculpa, sobre tot pera lo que 's refereix a don Antón Vico, lo qual sembla que venia obligat a dedicar una funció al que fou son company y son bon amich.

A propòsit: ¿Podria dirnos lo senyor Vico que s' han fet los fondos obtinguts en la funció donada per ell en lo teatro Principal, la nit del tres de Maig de 1889, ab lo fi de construir un mausoleo pera guardar los restos d' en Calvo?

¿Podria dirnos també lo senyor Vico, si ha portat a cap—com en aquella fetxa va prometre—altras funcions ab lo indicat fi, en las distintas poblacions en que ha actuat?

¿Vol fer lo favor de contestar... y 'ns dirá que som curiosos?

¡Y si no 's recorda de lo que li demaném, menji quas de pansa!

La tan llorejada societat coral *Euterpe de Clavé*, ha nombrat director de la mateixa, al reputat mestre D. Celestino Sadurní, actual director de la Banda Municipal.

Sabém que ab lo nou mestre, ha donat principi als ensajos de varias pessas, sent per lo tant probable que en los días 19 y 26 del present, dongui comens la segona temporada de concerts del present any.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l día 6 d' aquest mes)

C.M.

Son publicables los travalls següents: *Quinto*, de N. de T.; *Pessichs*; *A...*, de F. C. P.; *A un que 'ls compra*; *Amor de mare*; *Contesta*, de S.; *Id. de F. C.*; *Id. de L' avi Riera*; y un trenca-closcas de cada hu dels colaboradors: J. Torrents, Pepet Panxeta, A. Durán, R. Campins, J. Nani, J. Salóm, Quimeta V. y J. Robert.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse a l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

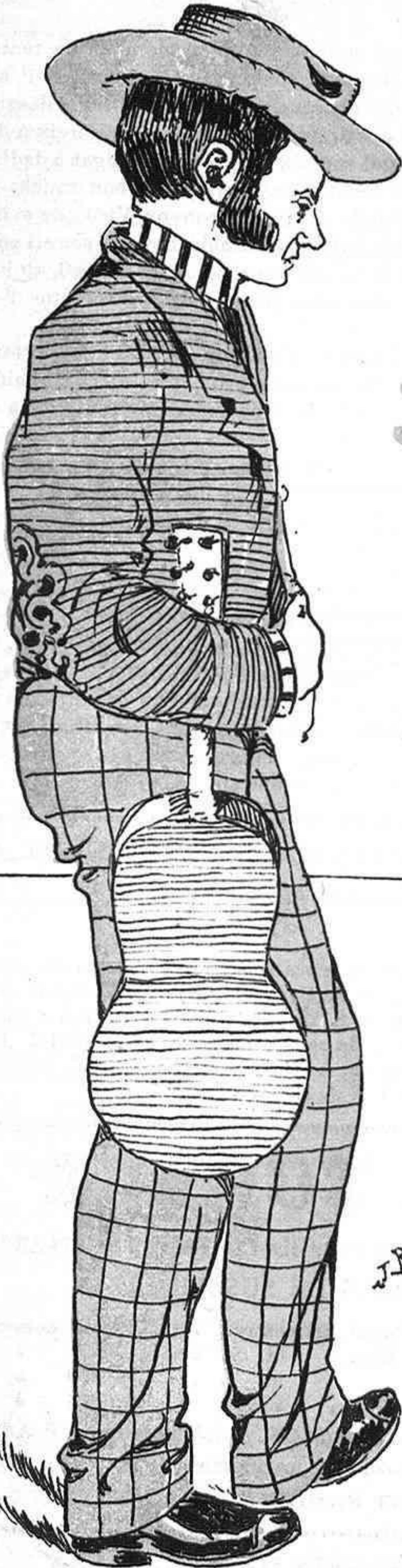
LITOGRAFÍA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, Sant Ramón, 6.—BARCELONA

UN AFIGIONAT
À LAS BANYAS

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

A pesar del guitarrò
y del seu tipo barbiá
va neixe á ca 'n Cigalò,
á un quart d' hora de Sarriá.

XARADA

—¡Prima-dos-terça, Tres-quarta,
Prima-dos-quarta... veniu!
—¿Qué vol, hu doble? ¿Que 'ns crida?
—Sí que us crido, v lo motiu
es que ha vingut vostra amiga
ab lo seu germá Pasqual.
—¿La Prima-dos-tres darrera?
—La mateixa... la Total.

UN DE BALLOBAR.

ROMBO

Sustituir los punts per lletres de
manera que llegidas vertical y hori-
sontalment, diguin: 1.ª ratlla: Conso-
nant; 2.ª: Peix; 3.ª: En los arbres; 4.ª:
Població; 5.ª: En lo mar y riu; 6.ª:
Número; 7.ª: Consonant.

J. ROGER (A) FALUGA.

FANAL NUMERICH

2 3 2	—Adverbi de temps.
1 2	—Part de la persona.
3 2 6	—Moneda.
1 2 3 7 2	—Nom de dona.
1 2 3 4 5 6 7	—Nom d' home.
1 2 3 4 5 6 2	—Nom de dona.
6 6 7 1 2	—Eyna de manyá.
1 2 3 7	—Adjectiu.
1 2 3	—Conjunt d' ayguas.
6 2	—Nota musical.
1 2 6 6	—Eyna de pagés.
1 7 6	—Número.
3 5 1	—Las barcas ne portan.
2 6 2	—Part d' aucell.
2 6 6	—Vegetal.
4 5 6	—Lo que voldriam.
6 6 7 3 7	—Flor.
1 5 3 4 5	—Nom de dona.
4 2 3 1 5	—Eyna de pagés.
8 5 6 6 2	—Nom de dona.

J. O. AGUILA.

TARJETA

Ramon Creu Dietegelli

Combinar aquestas lletres, de mo-
do, que donguin lo nom de una sar-
suela en un acte.

R. T. T.

GEROGLÍFICH

X
M A M
B
I I S O O
A
Q B A

PERE CARRERAS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 470

Xarada.—Ca—si—mi—ro.

Conversa.—kita.

Ters de sílabas.— TO MA SA

MA NE LA

SA LA DO

Geroglífich.—Per bonas ollas á Breda.

Lit. Barcelonesa de RAMÓN ESTANY

—6, Sant Ramon, 6—BARCELONA—